

Početna stranica > Pokretanje sudskog postupka > Gdje i kako > **Troškovi**

Náklady

Slovačka

V tomto oddílu naleznete informace týkající se nákladů soudního řízení na Slovensku.

Právní rámec upravující odměny právnických profesí

Ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 586/2003 Sb., o advokacii a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, stanoví následující:

„Výkon advokacie znamená zastupování klientů v řízení před soudy, orgány veřejné moci a jinými právními subjekty, zastupování a obhajobu v trestním řízení, poskytování právních porad, sepisování listin o právních úkonech, vypracování právních rozborů, správu majetku klientů a další formy právního poradenství a právní pomoci, pokud jsou vykonávány soustavně a za odměnu (dále jen „právní služby“).“

Advokáti

Odměny advokátů jsou upraveny vyhláškou Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky (č. 655/2004 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb) – dále jen „Vyhláška o odměnách advokátů“; verze v angličtině je k dispozici na internetových stránkách

[Slovenské advokátní komory](#).

Odměna advokáta musí být stanovena dohodou mezi advokátem a jeho klientem (smluvní odměna). Valná většina všech odměn advokátů je sjednána na smluvní bázi, pokud právní předpisy nepředepisují tarifní odměny. Pokud se strany na této záležitosti nedohodnou, použijí se pro účely určení částky odměny příslušná ustanovení o tarifních sazbách (vyhláška o odměnách advokátů). Tarifní odměna se stanoví vynásobením základní sazby počtem úkonů nebo právních služeb, které advokát poskytl.

Soudní vykonavatelé

Ve Slovenské republice soudní vykonavatelé neexistují. Jejich funkce ale v souladu se zákonem č. 233/1995 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále jen „**Exekuční řád**“) plní soudní exekutoři.

Fixní náklady

Fixní náklady v občanském soudním řízení

Fixní náklady stran sporu v občanském soudním řízení

Všechny kategorie poplatků jsou uvedeny v příslušných právních předpisech, které nabízejí různé způsoby určení výše těchto poplatků:

Soudní poplatky jsou upraveny zákonem č. 71/1992 Sb., o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Jedná se o pevně stanovenou částku, poplatek stanovený procentem nebo kombinací obou těchto způsobů (v závislosti na typu žalovaného nároku).

Odměny exekutorů jsou upraveny zákonem č. 233/1995 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti. Výše těchto poplatků je určena dle tarifu (poplatek stanovený pevnou sazbou nebo procentem, v závislosti na předmětu exekuce) nebo smluvně.

Odměny advokátů jsou upraveny vyhláškou č. 655/2004 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb. Výše této odměny je určena dle tarifu (odměna stanovená pevnou sazbou za každý úkon právní služby, v závislosti na hodnotě nároku nebo jeho předmětu) nebo smluvně.

Odměny znalců jsou upraveny vyhláškou č. 491/2004 Sb., o odměnách, náhradách výdajů a náhradách za ztrátu času pro znalce, tlumočníky a překladatele. Výše této odměny je určena dle tarifu (odměna stanovená pevnou sazbou za každou poskytnutou službu, hodinová odměna nebo procentní odměna, v závislosti na předmětu) nebo smluvně.

Náhrady svědkům jsou upraveny zákonem č. 99/1963 Sb. **Občanský soudní řád** a následně vyhláškou č. 543/2005 Sb., o jednacím a kancelářském řádu pro okresní, odvolací, Speciální soud a vojenské soudy (dále jen „vyhláška o jednacím a kancelářském řádu“), zákonem č. 311/2001 Sb., **Zákoník práce**, zákonem č. 595/2003 Sb., o dani z příjmů, a zákonem č. 663/2007 Sb., o minimální mzdě. Soud rozhoduje o náhradě nezbytných hotových výdajů a náhradě za ušlý zisk (podle pravidel stanovených ve vyhlášce o jednacím a kancelářském řádu).

Odměny překladatelů/tlumočnicků jsou upraveny vyhláškou č. 491/2004 Sb., o odměnách, náhradách výdajů a náhradách za ztrátu času pro znalce, tlumočníky a překladatele. Výše této odměny je určena dle tarifu (odměna stanovená pevnou sazbou za hodinu/stránku v závislosti na předmětném jazyce nebo za službu poskytnutou překladatelem/tlumočnickem) nebo smluvně.

Ve většině potenciálních soudních řízení je proto pro kohokoli, kdo není odborníkem v oblasti justice, prakticky nemožné určit očekávanou celkovou výši skutečně vynaložených nákladů bez odborní pomoci.

Odborník (především advokát) je však schopen poskytnout svému klientovi podstatně přesnější rady ohledně různých nákladů, které je možno v průběhu řízení očekávat, v závislosti na okolnostech případu. V případech, kdy je obtížné předvídat výsledek řízení, může advokát klientovi poradit i ohledně očekávaných nákladů spojených s různými možnými výsledky sporu, které budou v konečném důsledku záviset na uvážení a rozhodnutí soudu.

Různé druhy nákladů, které se mohou objevit v občanském soudním řízení, jsou upraveny zvláštními vyhláškami/zákony. Tyto předpisy mohou různým způsobem upravovat výpočet odměny a lze je rozdělit do dvou hlavních kategorií: tarifní odměny a smluvní odměny.

Fáze občanskoprávního soudního řízení, kdy vzniká povinnost zaplatit fixní náklady

Podle zákona č. 71/1992 Sb., o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že před zahájením soudního řízení musí být zaplacen pouze soudní poplatek.

Podle zákona č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád) platí, že kromě soudních poplatků tvoří náklady řízení především hotové výdaje stran soudního řízení a jejich zástupců. Mezi tyto náklady patří:

ušlý zisk stran a jejich právních zástupců,

náklady obstarání důkazů (včetně odměn a náhrad znalcům),

odměna notářů za prováděné úkony soudního komisaře a jejich hotové výdaje,

odměna správce dědictví a jeho hotové výdaje,

tlumočné a odměna za překlady,

odměna za zastupování – pokud je strana zastoupena advokátem zapsaným u **Slovenské advokátní komory**.

Tyto náklady jsou obvykle placeny poté, co je ve věci vydáno rozhodnutí soudem.

Náklady občanského soudního řízení dále do značné míry závisejí na předmětné věci a na úvaze soudu (zejména pokud jde o výběr důkazních prostředků a rozsah nákladů, které mají být uhrazeny soudem nebo protistraně). Je proto obtížné předem předvídat výši skutečných nákladů řízení.

Fixní náklady v trestním řízení

Fixní náklady stran trestního řízení

Soud může rozhodnout o nákladech trestního řízení po vydání pravomocného rozhodnutí.

Fáze trestního řízení, kdy vzniká povinnost zaplatit fixní náklady

Veškeré náklady uplatňované v trestním řízení se hradí po vydání pravomocného rozhodnutí, jelikož součástí rozhodnutí je i výrok o náhradě nákladů řízení (zákon č. 301/2005 Sb., **trestní řád**).

Fixní náklady v ústavněprávním řízení

Fixní náklady stran ústavněprávního řízení

Ve věcech zastupování v řízení u **Ústavního soudu Slovenské republiky**, které nelze vyjádřit v penězích, činí základní sazba tarifní odměny za jeden úkon právní služby jednu šestinu základu pro výpočet (§ 11 vyhlášky č. 655/2004 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb).

Fáze ústavněprávního řízení, kdy vzniká povinnost zaplatit fixní náklady

V řízení u Ústavního soudu platí obdobná pravidla jako v občanskoprávním a trestním řízení. Použije se zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

Informace, které musí právní zástupci poskytnout předem

Práva a povinnosti stran

Ustanovení § 18 zákona č. 586/2003 Sb., o advokacii a o změně zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, stanoví následující:

Při výkonu advokacie je každý advokát povinen chránit práva klienta, prosazovat oprávněné a legitimní zájmy klienta a jednat v souladu s pokyny klienta.

Pokud by pokyny klienta byly v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, není jimi advokát vázán a je povinen o této skutečnosti klienta informovat.

Při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě, důsledně využívat veškeré právní prostředky a uplatňovat v zájmu klienta vše, co podle jeho přesvědčení pokládá za prospěšné. Přitom dbá na účelnost a hospodárnost poskytovaných právních služeb.

Při výkonu advokacie je advokát vždy povinen jednat v souladu s důstojností advokátního stavu a nesmí učinit nic, co by důstojnost advokátního stavu snižovalo. Advokát je tak povinen dodržovat pravidla profesní etiky a jiná pravidla, která určuje předpis komory.

Právní základy pro stanovení nákladů

V jakém jazyce lze získat informace o právních základech pro stanovení nákladů na Slovensku?

Výše uvedené předpisy ve sbírce zákonů týkající se nákladů jsou zveřejněny ve slovenštině (dle ustanovení § 8 **zákona Národnej rady Slovenskej republiky** č. 1/1993 Sb.)

Kde lze najít informace o mediaci?

Mediace je upravena **zákonem** č. 420/2004 Sb., o **mediaci**.

Kde lze najít další informace o nákladech?

Internetové stránky s informacemi o nákladech

Informace o nákladech jsou k dispozici na internetových stránkách **IGNUM**, které obsahují veškeré obecně závazné předpisy, jakož i platné/neplatné zákony Slovenské republiky. Tyto internetové stránky jsou ve vlastnictví **Ministerstva spravdnosti Slovenskej republiky**.

Kde lze najít informace o průměrné době trvání různých řízení?

Tyto informace naleznete ve statistické ročence **Ministerstva spravdnosti Slovenskej republiky**.

Kde lze najít informace o průměrných celkových nákladech konkrétního řízení?

Informace o průměrných nákladech a poplatcích je těžké určit vzhledem k následujícím skutečnostem:

Nejsou zveřejňovány žádné statistické informace.

Příslušná slovenská legislativa je relativně flexibilní a téměř vždy nabízí možnost sjednání smluvní odměny – v závislosti na kraji, pověsti advokátní kanceláře a jiných osob poskytujících služby související s vedením soudního řízení. Případ samotný, jeho složitost, objem potřebných důkazních prostředků a délka trvání mají taktéž zásadní a ještě významnější dopad.

Dále platí, že i částka tarifní odměny (kterou je možno přiznat na konci řízení pouze ve formě nákladů řízení, v závislosti na výsledku věci a rozhodnutí soudu) je odvozena od délky a komplexnosti soudního řízení, počtu provedených úkonů a řady dalších faktorů. Vzhledem k tomu, že není možno určit průměrnou délku a složitost soudního řízení, není možno určit ani průměrnou výši nákladů řízení.

Daň z přidané hodnoty

Jakým způsobem jsou tyto informace poskytovány?

V případě, že je exekutor registrován jako plátc DPH, bude DPH připočtena k jeho příjmu a nákladům (ve smyslu ustanovení § 196 zákona č. 233/1995 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti).

V případě, že je advokát registrovaným plátcem DPH, bude součástí jeho příjmu a nákladů počítaných na základě této vyhlášky DPH (ustanovení § 18 odst. 3 vyhlášky **Ministerstva spravdnosti SR č. 655/2004** Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb).

V případě, že je znalec, tlumočnick nebo překladatel registrovaným plátcem DPH, bude součástí jeho odměny a náhrad DPH (ustanovení § 16 odst. 2 **vyhlášky Ministerstva spravdnosti SR č. 491/2004** Sb., o odměnách, náhradách výdajů a náhradách za ztrátu času pro znalce, tlumočnický a překladatele).

Jaké jsou platné sazby?

DPH se neuplatňuje na soudní poplatky (zákon č. 71/1992 Sb., o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů).

Uplatňuje se však na odměny za mediaci, neboť výkon mediační činnosti je podnikáním, a na odměny za rozhodčí řízení, a to ve výši 20 %, pokud je osoba, které je odměna placena, zaregistrována jako plátc DPH.

Právní pomoc

Platná hranice příjmů v oblasti občanskoprávního řízení

Tuto otázku upravuje ustanovení § 4 písm. h) zákona č. 327/2005 Sb., o poskytování právní pomoci osobám v hmotné nouzi a o změně a doplnění zákona č. 586/2003 Sb. o advokacii a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 8/2005 Sb.

V platném znění tento předpis stanoví: „Hmotnou nouzí je stav, kdy fyzická osoba je příjemcem dávek a příspěvků k dávce v hmotné nouzi, 1e) nebo stav, kdy příjem fyzické osoby nepřesahuje 1,6násobek sumy životního minima 2) a tato fyzická osoba si poskytnutí právních služeb nemůže zajistit svým vlastním majetkem“. (311,30 eur)

Platná hranice příjmů pro obviněné v oblasti trestního řízení

V oblasti trestní justice není stanovena žádná hranice příjmů pro obviněné, kteří žádají o pomoc právního zástupce ex officio. **Trestní řád** (§ 37 a 38) stanoví případy, kdy je obhajoba povinná:

Obviněný musí mít obhájce již v přípravném řízení, pokud:

je ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém zařízení
je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezená
jde o řízení týkající se zvlášť závažného zločinu
jde o řízení proti mladistvému

jde o řízení proti uprchlému

Obviněný musí mít obhájce, pokud to soud a v přípravném řízení prokurátor nebo policista považují za nezbytné zejména proto, že mají pochybnost o tom, zda je obviněný schopen se řádně obhajovat

Obviněný taktéž musí mít obhájce ve vydávacím řízení a v řízení, v němž se rozhoduje o uložení ochranného léčení, s výjimkou protialkoholního léčení
Ustanovení § 38 trestního řádu stanoví, že:

Obviněný musí mít obhájce ve výkonovacím řízení, ve kterém soud rozhoduje ve veřejném zasedání, pokud obviněný:

je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezená

jde o mladistvého podmíněčně propuštěného z výkonu trestu odnětí svobody, který v době konání veřejného zasedání nedovršil osmnáctý rok
je ve vazbě

existují pochybnosti o způsobilosti obviněného náležitě se obhajovat

V řízeních o mimořádných opravných prostředcích musí mít odsouzený obhájce, pokud:

jde o případy uvedené v § 37 odst. 1 písm. a), b) nebo c)

mladistvý v době konání veřejného zasedání týkajícího se mimořádného opravného prostředku nedovršil osmnáctý rok

existují pochybnosti o způsobilosti obviněného náležitě se obhajovat

jde řízení vedené proti odsouzenému, který zemřel

Platná hranice příjmů v oblasti trestního řízení pro oběti

Podle § 558 odst. 1 trestního řádu soud rozhoduje o náhradě nákladů poškozeného poté, co rozsudek nabude právní moci.

Další podmínky související s poskytováním právní pomoci obětem

Veškeré podmínky jsou upraveny zákonem č. 301/2005 Sb., trestní řád.

Soudní řízení osvobozená od poplatků

Existují **dva druhy osvobození od soudních poplatků** (§ 4 zákona Slovenské národní rady č. 71/1992 Sb., o soudních poplatcích a o poplatku za výpis z rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů). Tyto soudní poplatky se týkají:

zvláštních druhů řízení (péče o nezletilé, nečinnost nebo neoprávněný zásah správních orgánů, vzájemná vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi), nebo zvláštních druhů osob (žalobce v řízení o náhradě škody způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání; v řízení o určení neplatnosti skončení pracovního poměru apod.). V případě, že soud rozhodne ve prospěch žaloby, je žalovaný povinen zaplatit příslušný soudní poplatek nebo jeho část určenou soudem, není-li i žalovaný od placení poplatku osvobozen.

Podle ustanovení § 138 občanského soudního řádu platí, že soud může přiznat plné či částečné osvobození od soudního poplatku straně řízení, je-li to odůvodněno okolnostmi nebo hospodářskými poměry této strany a není-li žaloba svévolná nebo zjevně nedůvodná. Soud je však oprávněn přiznat osvobození kdykoli za řízení odejmout.

Podle zákona č. 327/2005 Sb., o poskytování právní pomoci osobám v hmotné nouzi (dále jen zákon o právní pomoci), **právní pomoc** znamená poskytnutí právních služeb osobě oprávněné k pomoci v souvislosti s uplatňováním jejích práv – zejména v podobě:

právního poradenství,

pomoci při mimosoudních jednáních,

sepisování podání na soudy,

zastupování v řízení před soudem,

vykonávání úkonů s tím souvisejících, jakož i

úplného či částečného hrazení nákladů s tím spojených.

Ovšem platí, že v případě, kdy dotčená osoba splňuje podmínky pro poskytnutí právní pomoci, je pravděpodobné, že bude též osvobozena od placení nákladů řízení (včetně soudních poplatků). Neexistuje žádné ustanovení, které by výslovně stanovilo, že osoba, která má nárok na poskytnutí právní pomoci, je též osvobozena od placení soudních poplatků. Je však velmi pravděpodobné, že soud takové osvobození přizná.

Kdy musí neúspěšná strana nahradit náklady řízení druhé strany?

Občanskoprávní soudní řízení: podle § 142 občanského soudního řádu

Kterákoli osoba může požádat o úplné či částečné osvobození od soudních poplatků u příslušného soudu. Soud na návrh přizná úspěšné straně (s plným úspěchem ve věci) náhradu nezbytných nákladů řízení (včetně soudních poplatků). **V případě částečného úspěchu** soud přizná část nákladů řízení oběma stranám a případně může rozhodnout tak, že žádná ze stran nemá právo na náhradu nákladů řízení. Soud však může přiznat plnou výši náhrady nákladů řízení i straně řízení, která má jen částečný úspěch v řízení, pokud rozhodnutí o výši plnění záviselo na stanovisku znalce nebo na úvaze soudu, nebo pokud je část nároku, v níž strana řízení úspěch neměla, relativně zanedbatelná.

Trestní řízení: podle § 557 trestního řádu

V případě, že je poškozenému **přiznán alespoň částečný nárok na náhradu nákladů řízení**, je odsouzený povinen zaplatit poškozenému nutné náklady řízení, včetně nákladů právního zastoupení, jde-li o případ nutné obhajoby.

I v případě, že poškozenému nebyl přiznán tento nárok, může soud přiznat úplnou či částečnou náhradu nákladů řízení poškozenému na základě návrhu poškozeného a s přihlédnutím k okolnostem případu.

Odměny znalců

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 491/2004 Sb., o odměnách, náhradách výdajů a náhradách za ztrátu času pro znalce, tlumočníky a překladatele, určuje výši odměny a náhrad znalců. Seznam znalců vedený **Ministerstvem spravedlnosti Slovenské republiky** je veřejnosti k dispozici na jeho internetových stránkách. Znalec je do seznamu zapsán, pokud jako kandidát splní veškeré předpoklady (dle vyhlášky o odměnách znalců, tlumočnicků a překladatelů).

Odměna znalce musí být stanovena **dohodou mezi znalcem a jeho klientem** (smluvní odměna). Pokud se strany nedohodnou, použijí se pro účely určení částky odměny příslušná ustanovení shora uvedené vyhlášky o tarifních sazbách.

Platí, že DPH se uplatňuje pouze na smluvní odměnu za podmínky, že je překladatel/tlumočnick zaregistrován jako plátc DPH.

Tarifní sazby se určují na základě:

počtu odpracovaných hodin

procentuálního podílu původní hodnoty předmětné věci

pevné sazby podle předmětné věci a počtu poskytnutých úkonů.

Případové studie za Slovensko

Podrobnější informace o nákladech řízení na Slovensku jsou k dispozici prostřednictvím vybraných konkrétních případových studií.

Související přílohy

[Zpráva ke studii o transparentnosti nákladů řízení na Slovensku](#) (872 Kb)

Poslední aktualizace: 26/06/2019

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.